

Aika 29.10.2024, klo 09:30

Paikka Neilikkatie 17, kokoustila Kuninkaala

Käsiteltävät asiat

- § 207 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- § 208 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta
- § 209 Aluevaltuuston 28.10.2024 päätösten täytäntöönpano
- § 210 Hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsaus
- § 211 Hyvinvointialuejohtajan esitys Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvioksi 2025 ja taloussuunnitelmaksi 2025–2027
- § 212 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen investointisuunnitelman 2025–2028 päivittäminen
- § 213 Valtioneuvoston päätös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hakemukseen lisärahoituksesta vuosille 2024 ja 2025 sekä päätöksen muutoksenhakua koskevista jatkotoimista päättäminen
- § 214 Valtioneuvoston yhteistyöehdotus muutostukiprojektista ja muutostukiprojektin neuvottelut
- § 215 Toimenpiteiden toteutumisen seuranta ja vaikutusten arviointi koskien toimialojen euromääräisiä tavoitteita sekä toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi
- § 216 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaation johtamisrakenteen arviointi
- § 217 Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n omistajastrategian hyväksyminen
- § 218 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunto Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n strategialuonnoksesta vuosille 2025–2028
- § 219 Oikaisuvaatimus koskien laki- ja päätöspalveluiden päällikön viranhaltijapäätöstä 23.9.2024 § 62
- § 220 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen viestinnän saavutettavuuden ja selkokielisyyden kehittämistä
- § 221 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien korruption vastaisen ohjelman laatimista
- § 222 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien lapsiperheiden walk-in palvelupisteen kehittämisestä osaksi perhekeskusmallia
- § 223 Tiedoksi merkittävät asiat
- § 224 Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset
- § 225 Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat

Osallistujat

Maarit Raja-Aho, puheenjohtaja
Olga Gilbert, 1. varapuheenjohtaja
Tanja Aidanjuuri, 2. varapuheenjohtaja
Riikka Rajahalme, sihteeri
Marja Ahava
Antero Eerola
Terhi Enjala
Jukka Hako
Lauri Kaira
Sami Kanerva
Nina Korventaival
Pirkko Letto
Teemu Purojärvi
Markku Pyykkölä
Jari Sainio
Riitta Särkelä
Eva Tawasoli
Marjo Vacker
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Elina Eeva, Sosiaalijohtaja
Hanna Heinikainen, Talousjohtaja
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Anne Karjalainen
Patrik Karlsson
Sirkka-Liisa Kähärä
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vanhuspalvelujen toimialajohtaja
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Jenna Laurikkala
Paula Lehmuskallio
Kirsi Leväpelto, Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja
Nina Linja, Järjestämisen tuen johtaja
Kati Liukko, Terveystuon palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
Timo Pitkänen, Tietohallintojohtaja
Pasi Salo, Tilakeskuksen päällikkö
Anne Sivula, Henkilöstöjohtaja
Leena-Mari Tanskanen, Viestintäjohtaja

§ 207**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 142 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti.

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 146 §:n mukaan toimielimen jäsenten, esittelijän ja pöytäkirjanpitäjän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa sekä
3. aluehallituksen kokouksessa toimialajohtajilla, johtajaylilääkärillä, konsernipalvelujen toimialan palvelualuejohtajilla, viestinnän edustajalla sekä juristilla/laki- ja päätöspalveluiden päälliköllä;
4. aluehallituksen kokouksessa nuorisovaltuuston edustajalla. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole puhe- ja läsnäolo-oikeutta käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla kyseisen toimielimen jäsen. Toimielinten kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii hyvinvointialuejohtajan määräämä henkilö. Pöytäkirjanpitäjällä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Hallintosäännön 153 §:n mukaan aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja.

Ehdotus

Aluehallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 208**Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta****Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti. Esityslista sisältää ehdotuksen kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta. Tarkoituksena on, että aluehallitus valitsee kokouksessaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä laaditun esityslistan mukaisen työjärjestyksen;
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa seuraavasti: Teemu Purojärvi ja Riitta Särkelä;
3. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) tiistaista 5.11.2024 klo 12.00 lähtien.

§ 209**Aluevaltuuston 28.10.2024 päätösten täytäntöönpano**

VAKEDno-2024-130

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Hyvinvointialuelain 43 §:n mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Edelleen hyvinvointialuelain 101 §:n mukaan, jos aluehallitus katsoo, että aluevaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluevaltuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, aluehallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava aluevaltuustoon uudelleen käsiteltäväksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää panna aluevaltuuston kokouksessa 28.10.2024 tehdyt päätökset § 63-72, mikäli ne aiheuttavat täytäntöönpanotoimenpiteitä, laillisessa järjestyksessä syntyneinä ja muutoinkin lainmukaisina täytäntöön.

§ 210**Hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsaus**

VAKEDno-2024-2147

Liitteet

1 Hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsaus - syyskuu 2024.pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Hyvinvointialueesta annetun lain 42 §:n 2 momentin sekä hyvinvointialueen hallintosäännön 24 §:n mukaan aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Edelleen hallintosäännön 77 §:n mukaan aluehallitus seuraa talousarvion toteutumista talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talousarvion mukaan aluehallitukselle ja -valtuustolle raportoidaan toiminnan ja talouden tilanne osavuosikatsauksissa sekä talousarviovuoden tilanne tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Sen lisäksi hyvinvointialueen talouden toteuma raportoidaan aluehallituksen ja -valtuuston selostustilaisuuksissa.

Osavuosikatsausten ja selostustilaisuuksissa toteutetun talousraportoinnin lisäksi aluehallituksen jokaiseen kokoukseen tuodaan käsiteltäväksi talous- ja palvelukehityskatsaus. Tuorein katsaus koostuu seuraavista osa-alueista:

- Hyvinvointialueen toimialojen tilannekatsaus syyskuulta 2024
- Saatavuutta ja palvelutarvetta koskevat katsaukset
- Voimavarat-katsaus
- Talouden toteuma 1-9/2024 ja ennuste 2024
- Ajankohtaiset nostot

Tarkoituksena on kehittää edelleen raportointia aluehallitukselta saatavan evästyksen pohjalta.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsauksen syyskuulta 2024.

§ 211**Hyvinvointialuejohtajan esitys Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvioksi 2025 ja taloussuunnitelmaksi 2025–2027**

VAKEDno-2024-4661

Liitteet

1 Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys 22.10.2024 - talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2027

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Aluehallitus on kokouksessaan 14.5.2024 § 94 hyväksynyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeen vuosille 2025–2027. Laadintaohjeeseen on koottu keskeiset talousarviovalmistelua ohjaavat periaatteet, lait ja asetukset.

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Hyvinvointialuelain mukaan talousarvion ja taloussuunnitelman tulee sisältää käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen hyvinvointialuestrategiaa toteuttavat toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinta hyvinvointialueella

Hyvinvointialueesta annetun lain mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tätä tulkitaan siten, että hyvinvointialueen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tulee kattaa kaikki sille syntyneet alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys 2025–2027 on laadittu teknisesti siten, että alijäämät tulevat katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuoden 2026 osalta talousarviomäärärahat eivät kuitenkaan vastaa todellista tarvetta, koska palvelutuotantoa ohjaava lainsäädäntö ja rahoituslain ja -mallin mukainen valtionrahoitus eivät täysin kohtaa. Syntyneet alijäämät pystytään kattamaan, turvaten samaan aikaan asukkaiden lakisääteiset palvelut, taloussuunnitelmakauden ja sitä seuraavan vuoden aikana, eli hieman lain edellyttämää aikataulua hitaammin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvio on noin 17,6 milj. euroa ylijäämäinen. Valtionrahoitus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle kasvaa 13,1 % vuodelle 2025. Valtion rahoituksessa vuodelle 2025 huomioidaan rahoituslain § 10 mukainen jälkikäteistarkistus, joka nostaa hyvinvointialueen rahoitusta 64,6 milj. euroa (6 %). Muutoin rahoitus kasvaa hyvinvointialueindeksiin mukaisesti (3 %, mikä on sama kaikille hyvinvointialueille) sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väestönmuutoksen ja palvelutarpeen mukaan (4 %). Vantaan ja Keravan

hyvinvointialueen väestö kasvaa voimakkaasti, mikä nostaa rahoitusta, mutta palvelutarpeen kasvu näyttäytyy hyvinvointialueella tätä voimakkaammin.

Talousarvioprosessi

Hyvinvointialuejohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2025–2027 on julkaistu aluevaltuustolle ja medialle pidetyssä tilaisuudessa 22.10.2024.

Tämän jälkeen aluevaltuutetuilla ja aluevaltuustoryhmillä on mahdollisuus esittää kysymyksiä ja tehdä muutosesityksiä liittyen hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen seuraavan aikataulun mukaisesti:

- Kirjallisten kysymysten ja selvityspyyntöjen viimeinen palautuspäivä on 28.10.2024 klo 10.
- Aluevaltuustoryhmien talousarviota koskevien muutosesitysten (ns. korilista) viimeinen palautuspäivä on 6.11.2024 klo 15.
- Aluevaltuustoryhmät arvioivat ja ottavat kantaa kaikkiin muutosesityksiin viimeistään 14.11.2024 klo 10.
- Talousarvio- ja taloussuunnitelman neuvottelu pidetään 19.11.2024
- Aluehallitus käsittelee talousarviota kokouksessaan 26.11.2024
- Aluevaltuusto hyväksyy talousarvion kokouksessaan 9.12.2024

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen (talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025–2027).

§ 212**Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen investointisuunnitelman 2025–2028 päivittäminen**

VAKEDno-2023-4447

Liitteet

1 Investointisuunnitelman 2025-2028 päivitys.pdf

Asian valmistelija: tilakeskuspäällikkö Pasi Salo ja talousjohtaja Hanna Heinikainen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vuosia 2025–2028 koskeva investointisuunnitelma käsiteltiin pelastuslautakunnassa 8.11.2023 § 49, aluehallituksessa 28.11.2023 § 287 ja hyväksyttiin aluevaltuustossa 12.12.2023 § 128. Hyvinvointialueen aluevaltuuston käsittelyn jälkeen investointisuunnitelmaesitys lähetettiin sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle valtiolta saadun ohjeistuksen mukaisesti 31.12.2023 mennessä.

Valtionvarainministeriö ei päätöksellään 6.6.2024 myöntänyt lainanottovaltuutta vuodelle 2025 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Investointisuunnitelmaesitykseen on kuitenkin mahdollista tehdä muutosesitys.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sai myös vuoden 2024 lainanottovaltuuden osalta hylkäävän päätöksen ja haki muutosta 2024 lainanottovaltuuteen aluehallituksen päätöksen 28.11.2023 § 286 ja aluevaltuuston päätöksen 12.12.2023 § 127 mukaisesti. Valtioneuvosto päätti 6.6.2024 VM/2024/93 myöntää lainanottovaltuutta vuodelle 2024. Lainanottovaltuus myönnettiin kuitenkin hyvinvointialueen alkuperäistä investointiesitystä suppeampana.

Edelleen vuoden 2024 aikana investointisuunnitelman sisältö ja tarpeet ovat tarkentuneet palveluverkkosuunnittelun yhteydessä ja esimerkiksi toimitiloissa todettuihin sisäilmaongelmiin liittyen. Investointisuunnitelman sisältö on täydentynyt sikäli merkittävästi, että vaikka aluevaltuusto valtuutti päätöksessään 12.12.2023 § 128 hyvinvointialuejohtajan aloittamaan tarvittaessa lainanottovaltuuden muutosneuvottelut, päivitetty investointisuunnitelma tuodaan nyt uudelleen aluehallituksen ja -valtuuston käsittelyyn.

Investointisuunnitelma 2025–2028 on käsitelty uudelleen ja hyväksytty pelastuslautakunnassa 9.10.2024 § 38. Pelastuslaitoksen investointisuunnitelman muutosesitys 2025–2028 on liitetty osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen muutosesitystä ja se toimitetaan aluehallituksen 29.10.2024

Ministeriöihin toimitettavan investointisuunnitelman tulee sisältää pysyvät vastaavat ja investointeja vastaavat sopimukset. Valtion investointien ohjauksen prosessissa investoinnin ja investointisuunnitelman käsite on siten laajempi, kuin että se olisi pelkkä lainanottovaltuus ja investointien kirjanpidollinen tulkinta.

Investointisuunnitelma sisältää sekä pelastustoimen osasuunnitelman että sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää:

-
1. hyväksyä liitteen mukaisen päivitetyn investointisuunnitelman 2025–2028 muutosesityksen ja todeta, että talousjohtaja voi tehdä esitykseen teknisiä tarkennuksia;
 2. että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue aloittaa neuvottelut valtiovarainministeriön kanssa investointisuunnitelman ja lainanottovaltuuden 2025–2028 muuttamiseksi;
 3. todeta, että varsinainen päätös rakennusinvestoinneista ja niiden toteuttamistavoista ei synny tämän investointiohjelman hyväksymisen yhteydessä.

§ 213**Valtioneuvoston päätös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hakemukseen lisärahoituksesta vuosille 2024 ja 2025 sekä päätöksen muutoksenhakua koskevista jatkotoimista päättäminen**

VAKEDno-2024-2134

Liitteet

- 1 Valtioneuvoston päätös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hakemukseen lisärahoituksesta vuosille 2024 ja 2025
- 2 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lisärahoitusta selvittäneen valmisteluryhmän muistio

Oheismateriaali

- 1 Valmisteluryhmän kokousmuistiot
- 2 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lisärahoitushakemus liitteineen

Asian valmistelija: juristi Tiia Tuovinen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on päätöksellään 12.12.2023 § 125 "Talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024-2026 hyväksyminen" valtuuttanut aluehallituksen arvioimaan tammi-maaliskuussa 2024 hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021, rahoituslaki) 11 §:n mukaisen lisärahoituksen tarvetta sekä harkintansa perusteella hakemaan lisärahoitusta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Aluehallitus on päätöksellään 14.5.2024 § 95 hyväksynyt lisärahoitushakemuksen liitteineen ja päättänyt hakea rahoituslain 11 §:n mukaisena lisärahoituksena riittävien peruspalveluiden turvaamiseen 74 miljoonaa euroa vuodelle 2024 ja 74 miljoonaa euroa vuodelle 2025. Valtioneuvosto on vastaanottanut hyvinvointialueen lisärahoitushakemuksen 21.5.2024.

Valtiovarainministeriö asetti 3.6.2024 hakemuksen käsittelyä varten rahoituslain 26 §:ssä tarkoitetun valmisteluryhmän, jonka tehtävänä oli rahoituslain 11 ja 26 §:n mukaisesti arvioida Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hakeman lisärahoituksen myöntämisen edellytyksiä sekä mahdollisesti tarvittavan lisärahoituksen määrää ja hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Valmisteluryhmän toimikausi oli 4.6.–20.9.2024. Valmisteluryhmään nimettiin pysyvä edustus sekä hyvinvointialueelta että ministeriöistä ja lisäksi valmisteluryhmän kokoontumisissa kuultiin erikseen nimettyjä asiantuntijoita. Valmisteluryhmä kokoontui ensimmäisen kerran kesäkuussa 2024 ja tällöin sovittiin, että valmisteluryhmä pitää kesälomaa heinäkuun ajan. Valmistelua jatkettiin jälleen elokuussa 1–3 kertaa viikossa tapahtuvilla läsnä- ja etäkokoontumisilla. Rahoituslain 26 §:n mukaisesti valmisteluryhmän tehtävänä oli arvioida lisärahoituksen edellytyksiä, tarvittavan lisärahoituksen määrää sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arvioinnin tuli perustua lainkohdan tarkoittamalla tavalla hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon. Valmisteluryhmässä hyvinvointialueen hakemusta käsiteltiin teemakohtaisesti ja hyvinvointialue tuotti hakemuksensa tueksi valmisteluryhmän käyttöön myös lisämateriaalia vastauksena ministeriöiden edustajien jatkokysymyksiin. Valmisteluryhmässä ministeriöt ja hyvinvointialue eivät saavuttaneet yhteisymmärrystä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lisärahoituksen tarpeesta. Ministeriöt olivat yksimielisiä siitä, ettei alueen lisärahoituksen tarvetta ole osoitettu.

Rahoituslain 26 §:n mukaan valtioneuvosto päättää lisärahoituksesta valtiovarainministeriön esityksestä, joka pohjautuu edellä mainittuun ministeriöiden ja hyvinvointialueen yhteiseen valmisteluun. Valtioneuvoston päätösesitys valmisteltiin valtiovarainministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön sekä sisäministeriön kanssa. Päätösesityksenä esitettiin valtioneuvoston yleisistunnolle 3.10.2024, että valtioneuvosto hylkää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hakemuksen lisärahoituksesta:

1. vuodelle 2024 rahoituslain 11 §:n perusteella, koska ei ole osoitettu, että rahoituksen taso vuonna 2024 vaarantaisi mainitussa pykälässä tarkoitetulla tavalla perustuslain 19 §:n 3 momentissa tarkoitettujen riittävien sosiaali- ja terveyspalvelujen tai perustuslain 7, 15 ja 20 §:ssä tarkoitettuihin perusoikeuksiin liittyvien pelastustoimen palvelujen järjestämisen alueella ottaen huomioon myös hyvinvointialueen edellytykset järjestää muut lakisääteiset tehtävät; ja
2. vuodelle 2025 rahoituslain 5–11 ja 26 §:n perusteella ennenaikaisena.

Esityksen pohjalta valtioneuvosto päätti hylätä hyvinvointialueen lisärahoitusta koskevan hakemuksen. Valtioneuvoston päätös on saapunut hyvinvointialueelle 8.10.2024.

Rahoituslain 30 §:n mukaan, jos hyvinvointialue on tyytymätön päätökseen hyvinvointialueen lisärahoituksen myöntämisestä, hyvinvointialueella on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä päätöksen tehneelle viranomaiselle oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Käytännössä tämä tarkoittaisi oikaisuvaatimuksen tekemistä valtioneuvostolle 8.1.2025 mennessä. Oikaisuvaatimus tehdään yleisistunnossa asian esittelystä vastaavalle valtiovarainministeriölle. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Käytännössä perusteita voivat olla tarkoituksenmukaisuus ja laillisuusvirheet.

Vasta oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä voisi valittaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 8 §:n perusteella korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 13 §).

Tarkoituksena on tässä aluehallituksen kokouksessa merkitä tiedoksi saapunut valtioneuvoston yleisistunnon päätös ja käydä keskustelua siitä, onko päätökseen perusteltua hakea oikaisua valtioneuvostolta.

Valtioneuvoston päätös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hakemukseen lisärahoituksesta vuosille 2024 ja 2025 ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lisärahoitusta selvittäneen valmisteluryhmän muistio 20.9.2024 ovat tämän päätösesityksen liitteinä. Hyvinvointialueen lisärahoitushakemus liitteineen on tämän päätösesityksen oheismateriaalina. Lisäksi oheismateriaalina ovat muistiot valmisteluryhmän kokouksista koottuna yhteen tiedostoon.

Ehdotus

Aluehallitus:

-
1. päättää merkitä tiedoksi Valtioneuvoston yleisistunnon päätöksen 3.10.2024 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hakemukseen lisärahoituksesta vuosille 2024 ja 2025;
 2. tekee kokouksessaan linjauksen muutoksenhakua koskevista jatkotoimista.

§ 214**Valtioneuvoston yhteistyöehdotus muutostukiprojektista ja muutostukiprojektin neuvottelut**

VAKEDno-2024-4448

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Syksyn 2024 budjettiriihen yhteydessä hallitus linjasi seuraavasti: Hallitusohjelmassa sovittujen ohjauksen ja rahoitusmallin vahvistamisen toimenpiteiden sekä norminpurun lisäksi hallitus tiivistää seurantaa ja vuoropuhelua hyvinvointialueiden kanssa. 24.9.2024 kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen kertoi tiedotustilaisuudessa, että kuusi hyvinvointialuetta otetaan tiiviimpään ohjaukseen. Nämä kuusi aluetta ovat Itä-Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Lapin, Satakunnan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet. Alueiden valinta perustui kokonaisarvioon, joka tehtiin pohjautuen alueiden talouden tilanteeseen, arvioon vuoden 2025 rahoituksesta ja tulevien vuosien sopeutustarpeesta sekä alueiden omiin arvioihin muutosohjelmiensa toimenpiteiden kustannusvaikutuksista ja niiden toteutumisesta. Syksystä alkaen näiden alueiden kanssa käydään lakisääteisten neuvottelujen lisäksi tarkentavat keskustelut kunkin alueen tilanteesta, uudistumisesta ja sopeutustoimien päätöksenteon tilanteesta.

Kyse on alueille vapaaehtoisista keskusteluista, jotka eivät ole lakisääteistä ohjausta eivätkä ensivaihe hyvinvointialuelain (611/2021) 123 §:n mukaiselle arviointimenettelylle.

Muutostukiprojektin nimi perustuu ns. sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan voimaannpanolain (616/2021) muutostuki-pykälään (66 §): *”Sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö ja sisäministeriö tukevat kuntia ja kuntayhtymiä sekä perustettavia hyvinvointialueita uudistuksen valmistelussa ja toteutuksessa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos osallistuu osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmisteluun ja toteutukseen asiantuntija-apua antamalla.”*

Vantaa ja Keravan hyvinvointialueen neuvottelu on ehdotettu perjantaille 8.11.2024. Ohjeistuksessa tilaisuuteen on pyydetty osallistujiksi hyvinvointialueen johtajan lisäksi muuta virkamiesjohtoa sekä aluehallituksen puheenjohtaja ja aluevaltuuston puheenjohtaja. Muutostukikeskustelut käydään ns. aluetiimien 1-3 toteuttamana tammi-maaliskuussa 2025. Tarkoitus on, että projektin käytännön osuus saadaan päätökseen maaliskuun 2025 loppuun mennessä. Projektin tuloksista laaditaan loppuraportti, joka julkaistaan 31.5.2025 mennessä.

Muutostuen aloitustilaisuuden 8.11.2024 ohjelma/asialista on oheismateriaalina. Tilaisuuden ohjelmana on:

- Tilaisuuden avaus
- Hyvinvointialueen puheenvuoro: ajankohtaiskatsaus alueen talouteen ja toimintaan
- Hyvinvointialueen esitys muutostukeen sisältyvistä teemoista ja keskustelua aiheista
- Muutostuen jatkotoimet: käytännön toteutus
- Tilaisuuden päätös

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi Itä-Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Lapin, Satakunnan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueille saapuneen kutsun aloittaa tarkemmat keskustelut ministeriöiden edustajien kanssa;
2. todeta, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue osallistuu keskusteluihin ja että aloituskeskustelun ajankohta on 8.11.2024;
3. todeta, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta keskusteluihin osallistuvat hyvinvointialuejohtaja, toimialajohtajat sekä muut hyvinvointialuejohtajan linjaamat viranhaltijat/työntekijät, aluehallituksen puheenjohtajisto sekä aluevaltuuston puheenjohtaja. Lisäksi aloitustilaisuuteen on kutsuttu HUS-yhtymän toimitusjohtaja.

Aluehallitus, § 173, 17.09.2024

Aluehallitus, § 215, 29.10.2024

§ 215

Toimenpiteiden toteutumisen seuranta ja vaikutusten arviointi koskien toimialojen euromääräisiä tavoitteita sekä toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi

VAKEDno-2024-2147

Aluehallitus, 17.09.2024, § 173

Liitteet

1 Toimialojen euromääräiset tavoitteet ja toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi.pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Aluehallituksen kokouksessa 20.8.2024 § 151 ja edelleen aluevaltuuston kokouksessa 9.9.2024 § 51 käsiteltiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toinen osavuosikatsausta ajalta 1.1.2024-30.6.2024. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttötalouden sitovuustasot ovat hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoitoa ja erikoissairaanhoito, joiden osalta sitova erä on toimintakate. Tuloslaskelmaosan osalta sitovuustaso on vuosikate.

Osavuosikatsauksessa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion menojen vuonna 2024 on arvioitu olevan 1 285,9 milj. euroa ja tulojen 113,7 miljoonaa euroa. Toimintakatteen muodostuu näin -1 172,2 milj. euroa. Hyvinvointialueen käyttötalousmenojen arvioitiin toteutuvan 6,3 milj. euroa korkeampina ja toimintatulojen 7,1 milj. euroa talousarviota matalampina, minkä seurauksena toimintakate toteutunee 13,4 milj. euroa talousarviota heikompana.

Koska toisessa osavuosikatsauksessa ennakoidaan vuodelle 2024 lähes 13,4 milj. euroa lisää alijäämää suhteessa aluevaltuuston päättämään talousarvioon, tarvitaan 13,4 milj. euron säästöohjelma, jotta hyvinvointialue pysyy aluevaltuuston päättämässä talousarviossa. Vuoden 2024 talousarviossa pysyminen on kriittistä ensi vuoden talouden ja toiminnan hallinnan onnistumiseksi.

Toimialat ovat osavuosikatsauksen johdosta laatineet toimialakohtaisesti toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi. Liitteenä olevassa dokumentissa "Toimialojen euromääräiset tavoitteet sekä toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi" on käsitelty toimenpiteitä toimialoittain:

- Tarvittavien toimenpiteiden tausta
- Toimialojen euromääräiset tavoitteet sekä toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi
- Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala - Toimialan euromääräiset tavoitteet sekä toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos - Toimialan euromääräiset tavoitteet sekä toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi
- Konsernipalvelujen toimiala - Toimialan euromääräiset tavoitteet sekä toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala - Toimialan euromääräiset tavoitteet sekä toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi

- Terveysthuollon palvelujen toimiala - Toimialan euromääräiset tavoitteet sekä toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi
- Vanhusten palvelujen toimiala - Toimialan euromääräiset tavoitteet sekä toimenpiteet vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi

Toimialojen euromääräiset tavoitteet 13,4 miljoonan euron kokonaisuuden muodostamiseksi ovat jakautumassa seuraavasti:

- Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala: 3 218 000 euroa
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos: 405 000 euroa
- Konsernipalvelujen toimiala: 1 858 000 euroa
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala: 2 662 000 euroa
- Terveysthuollon palvelujen toimiala: 2 557 000 euroa
- Vanhusten palvelujen toimiala: 2 700 000 euroa
- Yhteensä 13 400 000 euroa

Tarkoituksena on tässä kokouksessa, että aluehallitus päättää hyväksyä toimialojen euromääräiset tavoitteet koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi. Toimenpiteet puolestaan on tarkoitus merkitä tiedoksi aluehallituksessa, ja varsinaiset toimenpiteet toimeenpannaan erikseen noudattaen hyvinvointialueen hallintosäännön toimivaltamääräyksiä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä toimialojen euromääräiset tavoitteet koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi seuraavasti:
 - Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala: 3 218 000 euroa
 - Keski-Uudenmaan pelastuslaitos: 405 000 euroa
 - Konsernipalvelujen toimiala: 1 858 000 euroa
 - Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala: 2 662 000 euroa
 - Terveysthuollon palvelujen toimiala: 2 557 000 euroa
 - Vanhusten palvelujen toimiala: 2 700 000 euroa
 - Yhteensä 13 400 000 euroa
2. merkitä tiedoksi toimialojen toimenpidesuunnitelmat koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi ja todeta, että ne toimeenpannaan noudattaen hallintosäännön toimivaltamääräyksiä;
3. todeta, että aluehallitukselle laaditaan tehostettu talouden kuukausiseuranta loppuvuoden 2024 aikana.

Muutettu päätösehdotus:

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä toimialojen euromääräiset tavoitteet koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi seuraavasti:
 - Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala: 3 218 000 euroa (1,7 % toimintakuluennusteesta)
 - Keski-Uudenmaan pelastuslaitos: 405 000 euroa (0,8 % toimintakuluennusteesta)

- Konsernipalvelujen toimiala: 1 858 000 euroa (1,8 % toimintakuluennusteesta)
 - Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala: 2 662 000 euroa (1,5 % toimintakuluennusteesta)
 - Terveystenhuollon palvelujen toimiala: 2 557 000 euroa (1,2 % toimintakuluennusteesta)
 - Vanhusten palvelujen toimiala: 2 700 000 euroa (1,4 % toimintakuluennusteesta)
 - Yhteensä 13 400 000 euroa
2. merkitä tiedoksi toimialojen toimenpidesuunnitelmat koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi ja todeta, että ne toimeenpannaan noudattaen hallintosäännön toimivaltamääräyksiä;
 3. todeta, että aluehallitukselle laaditaan toimenpiteiden vaikutusten arviointi ja hyvinvointialueen talouden tehostettu kuukausiseuranta loppuvuoden 2024 aikana.

Kokouskäsittely

Päätettyään asiasta käydyn keskustelun aluehallituksen puheenjohtaja totesi, että Antero Eerola oli tehnyt muutetusta päätösehdotuksesta poikkeavan muutosesityksen, joka kuului seuraavasti: *"Vasemmistoliitto esittää, että aluehallitus ei hyväksy toimialojen uusia euromääräisiä tavoitteita. Leikkaukset ovat omiaan vaurioittamaan selvästi hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysten palveluita. Vasemmistoliitto esittää myös, että toimialojen uudet euromääräiset tavoitteet viedään aluevaltuuston käsittelyyn. Se mahdollistaa julkisen keskustelun nyt tehtävistä leikkauksista. Lisäksi Vasemmistoliitto esittää, että toimialojen toimenpidesuunnitelmat koskien vuoden 2024 talousarviossa pysymistä tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi."*

Antero Eerolan muutosesitystä ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Päätös

Aluehallitus päätti:

1. hyväksyä toimialojen euromääräiset tavoitteet koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi seuraavasti:
 - Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala: 3 218 000 euroa (1,7 % toimintakuluennusteesta)
 - Keski-Uudenmaan pelastuslaitos: 405 000 euroa (0,8 % toimintakuluennusteesta)
 - Konsernipalvelujen toimiala: 1 858 000 euroa (1,8 % toimintakuluennusteesta)
 - Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala: 2 662 000 euroa (1,5 % toimintakuluennusteesta)
 - Terveystenhuollon palvelujen toimiala: 2 557 000 euroa (1,2 % toimintakuluennusteesta)
 - Vanhusten palvelujen toimiala: 2 700 000 euroa (1,4 % toimintakuluennusteesta)
 - Yhteensä 13 400 000 euroa
2. merkitä tiedoksi toimialojen toimenpidesuunnitelmat koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi ja todeta, että ne toimeenpannaan noudattaen hallintosäännön toimivaltamääräyksiä;

3. todeta, että aluehallitukselle laaditaan toimenpiteiden vaikutusten arviointi ja hyvinvointialueen talouden tehostettu kuukausiseuranta loppuvuoden 2024 aikana.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Antero Eerola jätti päätökseen pöytäkirjalausuman, joka kuului seuraavasti:
"Vasemmistoliiton pöytäkirjalausuma: Vasemmistoliitto on tukenut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelmaa. Sillä on kyetty saamaan kokoon menosäästöjä tavalla, jolla on pyritty välttämään vaurioita itse sosiaali- ja terveystalouteen. Vasemmistoliitto esitti, että tuottavuuden hakemista ei olisi sidottu mekaaniseen kahden prosentin tavoitteeseen, mikäli se vaarantaa palveluiden saatavuutta ja laatua. Kaikkiaan uudistusohjelma on kuitenkin tasapainoinen kokonaisuus. Nyt aluehallitukseen tuodaan kuitenkin vanhanaikaisia leikkauslistoja, joilla vaurioitetaan jo selvästi hyvinvointialueen tarjoamia palveluita. On vaarana, että leikkaukset kohdistuvat yksin ja samoihin ihmisryhmiin. Tämä on myös vastoin uudistusohjelman henkeä. Lisäksi ylintä budjettivaltaa käyttävä, kansalaisten valitsema aluevaltuusto pidetään kokonaan syrjässä päätöksenteossa. Päätökset uusista leikkauksista pitäisikin viedä aluevaltuuston käsittelyyn. Tämä mahdollistaisi julkisen keskustelun säästöjen vaikutuksista. Lisäksi itse toimenpiteistä pitäisi tehdä poliittisia päätöksiä. Siksi toimenpiteet tulisi tuoda aluehallituksen päätettäväksi."

Aluehallitus, 29.10.2024, § 215

Liitteet

1 Toimenpiteiden toteutumisen seuranta ja vaikutusten arviointi koskien toimialojen euromääräisiä tavoitteita sekä toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi. pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Aluehallituksen kokouksessa 20.8.2024 § 151 ja edelleen aluevaltuuston kokouksessa 9.9.2024 § 51 käsiteltiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toinen osavuosikatsausta ajalta 1.1.2024-30.6.2024. Koska toisessa osavuosikatsauksessa ennakoitiin vuodelle 2024 lähes 13,4 milj. euroa lisää alijäämää suhteessa aluevaltuuston päättämään talousarvioon, on aluehallitus linjannut toimialojen euromääräisistä tavoitteista koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi.

Aluehallitus on kokouksessaan 17.9.2024 § 173 päättänyt:

1. hyväksyä toimialojen euromääräiset tavoitteet koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi seuraavasti:
 - Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala: 3 218 000 euroa (1,7 % toimintakuluennusteesta)
 - Keski-Uudenmaan pelastuslaitos: 405 000 euroa (0,8 % toimintakuluennusteesta)

- Konsernipalvelujen toimiala: 1 858 000 euroa (1,8 % toimintakuluennusteesta)
 - Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala: 2 662 000 euroa (1,5 % toimintakuluennusteesta)
 - Terveystenhuollon palvelujen toimiala: 2 557 000 euroa (1,2 % toimintakuluennusteesta)
 - Vanhusten palvelujen toimiala: 2 700 000 euroa (1,4 % toimintakuluennusteesta)
 - Yhteensä 13 400 000 euroa
2. merkitä tiedoksi toimialojen toimenpidesuunnitelmat koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi ja todeta, että ne toimeenpannaan noudattaen hallintosäännön toimivaltamääräyksiä;
 3. todeta, että aluehallitukselle laaditaan toimenpiteiden vaikutusten arviointi ja hyvinvointialueen talouden tehostettu kuukausiseuranta loppuvuoden 2024 aikana.

Aluehallituksen päätöksen kohdan 3 mukaisesti aluehallitukselle on laadittu toimenpiteiden vaikutusten arviointi, jossa on tarkasteltu toimenpiteiden arvioituja vaikutuksia niin taloudellisten vaikutusten kuin muiden vaikutusten osalta (sosiaaliset vaikutukset, terveysvaikutukset, mielenterveysvaikutukset, lapsivaikutukset, vaikutukset eri kieli- ja kulttuuriryhmiin, kielelliset oikeudet (kaksikielinen VAKE), organisaatio- ja henkilöstövaikutukset, taloudelliset vaikutukset, ympäristövaikutukset). Lisäksi dioissa on tarkasteltu toimenpiteiden toteutumisen seuranta (toimenpiteiden täytäntöönpanon eteneminen ja jatkotoimenpiteet). Hyvinvointialueen talouden tehostettu kuukausiseuranta loppuvuoden 2024 aikana on puolestaan toteutettu erillisessä asiakohdassa käsiteltävän talous- ja palvelukehityskatsauksen kautta.

Dokumentti *"Toimenpiteiden toteutumisen seuranta ja vaikutusten arviointi koskien toimialojen euromääräisiä tavoitteita sekä toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi"* on liitteenä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi toimenpiteiden toteutumisen seurannan ja vaikutusten arvioinnin koskien toimialojen euromääräisiä tavoitteita sekä toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi.

§ 216

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaation johtamisrakenteen arviointi

VAKEDno-2024-4638

Asian valmistelija: henkilöstöjohtaja Anne Sivula

Hyvinvointialueen perustamisen alusta saakka johtamisen kehittäminen on ollut yhtenä tärkeänä painopisteenä henkilöstökokemuksen parantamisessa ja hyvinvointialueen tavoitteiden toteuttamisessa. Hyvinvointialuestrategian painopiste ”*Arvostamme henkilöstöämme*” on ollut ohjaava päämäärä kehittämistyössä. Uudistusohjelman tavoitteiden myötä johtamisen kehittämisen kokonaiskuva tarkentui ja sen toteuttamiseksi tehtyä työsuunnitelmaa on toteutettu jo loppuvuodesta 2023.

Johtaminen on moninainen kokonaisuus, jonka kaikkia osa-alueita on kehitettävä, jotta henkilöstökokemus johtamisesta paranee. Johtamisen kehittämisellä varmistetaan strategisten tavoitteidemme saavuttaminen ja onnistuminen perustehtävässämme sekä uudistumiskyvykkyys. Tavoitteena on ammattimainen ja linjakas johtaminen kaikilla organisaatiotasolla ja että kaikkien johtamistehtävissä olevien johtamistyö on laadukasta ja tuloksellista. Kehittämistyö on kohdennettu johtamisen rooleihin ja vastuisiin, johtamiskäyttäytymiseen sekä työnantajapolitiikkaan. Sen sijaan johtamisrakenteiden tarkastelua ei ole uudistusohjelmaan tähän mennessä sisällytetty ja siksi siitä on nyt päätettävä.

Tutkimusta hyvinvointialueiden henkilöstön kokemuksesta johtamisesta ei vielä kovin laajalti ole. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue osallistui vuonna 2023 neljän muun hyvinvointialueen kanssa työterveyslaitoksen HVA-työhyvinvointitutkimukseen. Sen perusteella Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella johtaminen arvioitiin useita prosenttiyksiköitä paremmaksi kuin kyselyyn osallistuneilla hyvinvointialueilla keskimäärin. Erityisen korkealla tasolla hyvinvointialue ei kuitenkaan ollut. Sisäisesti johtamista arvioidaan Pulssi-kyselyllä kolmesti vuodessa. Kaikilla johtamisen osa-alueilla on vaikutusta henkilöstön kokemukseen.

Osana johtamisen kehittämistä on havaittu tarve arvioida, onko Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella selkiyttämisen tarvetta hyvinvointialueen viranhaltijaorganisaation rakenteessa, organisaatiotasossa sekä johtamistehtävien määrässä. Esityksenä aluehallitukselle on, että asiassa laaditaan loppuvuoden 2024 sekä alkuvuoden 2025 aikana selvitys, jonka perusteella laaditaan ehdotukset jatkotoimenpiteistä. Hyvinvointialueesta annetun lain 42 §:n 2 momentin mukaan aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Edelleen hyvinvointialueen hallintosäännön 24 §:n mukaan aluehallitus vastaa henkilöstöpolitiikan yleisperiaatteista. Em. perusteilla asiasta linjaaminen ja evästysten antaminen tuodaan aluehallituksen linjattavaksi.

Johtamisrakenteilla tarkoitetaan organisaatorakennetta, toimivaltasäännöksiä sekä johtamisfoorumeita. Nykyinen organisaatio ja sen rakenteet ovat toimineet pian kaksi vuotta. On tullut aika arvioida niiden toimivuus. Arviointi aloitetaan kyselyllä, jossa kaikki johtamistehtävissä olevat noin 370 henkilöä voivat arvioida rakennetta. Nykytila-analyysiä syvennetään johtamistehtävissä olevien haastatteluilla, toimialajohtajien ja

hyvinvointialuejohtajan näkemyksillä. Lisäksi hyödynnetään johtamisarvioita kuten Pulssi-kyselyä ja edellä mainittua työterveyslaitoksen työhyvinvointikyselyä, lähijohtajien työaikaselvitystä ja kootaan vertailuaineistoa muista hyvinvointialueista.

Organisaatorakenteen tarkasteluun on vahvat perusteet. Organisaatorakenteen tulee tukea yhteistä onnistumista hyvinvointialueena sekä tavoitetoimintakulttuurimme toteutumista. Kun nykyistä organisaatiota rakennettiin, perustui työ pitkälti aiempiin malleihin. Monilta osin rakenne on osoittautunut toimivaksi ja perustelluksi, mutta ei kaikilta osin. Moniportaisuus – tai hierarkkisuus – on osassa organisaatiota jopa seitsemän portainen alkaen työntekijästä ja päättyen hyvinvointialuejohtajaan. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialalla portaita on kahdeksan. On myös hyvin pieniä johtamisyksiköitä eli johtamistehtävässä asiakasrajapinnassa olevalla voi olla vain 2-5 johdettavaa. Tarkoituksena on, että johtamistehtävissä olevien määrää tullaan vertaamaan muihin hyvinvointialueisiin huomioimalla kunkin organisaatorakenne.

Samalla kun selvitetään johtamisrakennetta, on osana sitä syytä tarkastella myös toimialojen ja palvelualueiden niitä asiantuntijatehtäviä, joissa työskennellään suoraan edellä mainittujen organisaatiotasojen johdon työtä tukevinä asiantuntijoina. Asiantuntijoiden määrä ja rooli toimialoilla vaihtelee ja koska se on kytköksissä johtamiseen ja siinä onnistumiseen, tulee asiantuntijarakenne myös selkiyttää.

Alustavana tavoitteena on, että aluehallituksen evästysten perusteella nykytilan arviointi viranhaltijaorganisaation johtamisrakenteista toteutetaan marras-joulukuun 2024 aikana ja tämän jälkeen alkuvuodesta 2025 laaditaan toimenpide-ehdotukset aluehallitukselle niin, että selvityksen lopputuloksia ja toimenpide-ehdotuksia voidaan käsitellä aluehallituksen kokouksessa 11.2.2025. Tarkoituksena on selvittää, onko Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella selkiyttämisen tarvetta organisaatorakenteessa ja johtamistehtävien määrässä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. linjata, että osana johtamisen kehittämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella laaditaan loppuvuoden 2024 sekä tammi-helmikuun 2025 aikana selvitys sekä toimenpide-ehdotukset koskien hyvinvointialueen viranhaltijaorganisaation johtamisrakenteita;
2. että selvityksen tuloksia on tavoite käsitellä aluehallituksen kokouksessa 11.2.2025;
3. todeta, että selvityksen tarkoituksena on kartoittaa, onko Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella selkiyttämisen tarvetta organisaatorakenteessa ja johtamistehtävien määrässä;
4. käydä kokouksessa lähetekeskustelun asiasta.

§ 217**Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n omistajastrategian hyväksyminen**

VAKEDno-2024-4553

Liitteet

1 Luonnos Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n omistajastrategiasta

Asian valmistelija: tilakeskuspäällikkö Pasi Salo

Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n (myöhemmin yhtiö) nykyisenä tehtävänä on tarjota hyvinvointialueiden palvelutoiminnan piirissä oleville kehitysvammaisille asukkaille kohtuuhintaisia ja turvattuja, ja usein myös erikoisvarusteltuja vuokra-asuntoja sekä toimitiloja toiminta-alueella.

Yhtiön osakkaita ovat Länsi-Uudenmaan-, Keski-Uudenmaan-, Vantaan ja Keravan-, Päijät-Hämeen-, Itä-Uudenmaan- ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueet. Yhtiö on aikoinaan perustettu hallinnoimaan Eteva-kuntayhtymän kiinteistöjä ja hyvinvointialueuudistuksen myötä yhtiön osakkeet siirtyivät Etevalta hyvinvointialueille. Yhtiö toimii sidosyksikkönä osakkailleen.

Yhtiön osakaspuhjan laajentumisen myötä yhtiön hallitus on päättänyt käynnistää omistajastrategianeuvottelut osakkaiden kanssa keuhattalvella 2024. Yhtiössä on nähty tärkeänä tunnistaa osakkeiden intressit ja odotukset yhtiötä kohtaan, jotta yhtiö pystyisi jatkossa palvelemaan omistajiaan laadukkaasti perustehtävänsä mukaisesti. Neuvotteluiden perusteella tavoitteena on ollut muodostaa omistajien yhdessä jakama tavoitekuva yhtiölle (omistajastrategia), joka muodostaisi rungon yhtiön liiketoimintastrategialle.

Neuvotteluissa omistajat ovat antaneet näkemyksensä yhtiön liiketoiminnan kehittämistarpeista, jonka perusteella yhtiön hallitus on valmistellut liitteenä olevan omistajastrategian. Omistajastrategiassa on määritelty yhtiölle perustarkoituks, omistajien tavoitteet yhtiölle sekä yhtiön toiminnalle toimintaperiaatteet (arvot).

Omistajastrategian keskeiset muutokset yhtiön nykyiseen toimintaan nähden keskittyvät yhtiön toimialamääritelmän laajentamiseen. Jatkossa yhtiön olisi mahdollista tarjota vuokra-asuntoja sekä toimitiloja vammaispalvelujen lisäksi laajemmin muillekin sosiaalihuollon palveluille kuten ikääntyneiden palveluille, lastensuojelulle tai aikuissosiaalityölle. Lisäksi osakkaat ovat nähneet tarkoituksenmukaisena yhtiön rakennuttamisosaamisen tarjoamisen palveluna osakkailleen myös sellaisissa tapauksissa, kun hanke rahoitettaisiin osakkaan taseeseen. Toimialamääritelmä muutettaisiin edellisen perusteella koskemaan myös rakennuttamispalveluita.

Yhtiön ja osakkaiden välisen yhteistyön järkevöittämiseksi omistajastrategiaan on sisällytetty hyvinvointialuekohtaisten toiminta-, investointi- ja taloussuunnitelmien laatiminen, joissa laadittaisiin suunnitelma ja painopisteet yhteistyölle.

Yhtiön nykyiset toiminnan vaikuttavuuden kannalta oleelliset tavoitteet kuten asiakaskuntaan liittyvä erikoistuminen sekä toiminnan kustannusvaikuttavuuden parantaminen kuuluisivat sisällöllisesti jatkossakin omistajastrategiaan. Yhtiön tehtävänä olisi jatkossakin toimia kustannustehokkaasti ja kannattavasti, jolla varmistetaan hintahyödyn muodostuminen osakkaille ja edelleen asiakkaille.

Yhtiö ei päivitettyllä omistajastrategialla tavoittele varsinaista toiminnan laajentumista, mutta omistajatarpeiden niin edellyttäessä yhtiön toimintaa ja palveluja olisi mahdollista laajentaa hallitusti esitettävän omistajastrategian perusteella.

Yhtiö on toteuttanut BDO:lla selvityksen omistajastrategialuonnoksen juridista näkökulmista. Yhtiön omistajastrategiaan määritellyn toimialalaajennuksen perusteella yhtiön yhtiöjärjestyksen toimialapykälää tulee laajentaa, joka käsiteltäisiin samassa yhtiökokouksessa omistajastrategian kanssa. Omistajastrategian ja voimassa olevan osakassopimuksen välillä ei ole tunnistettu merkittäviä muutostarpeita, mutta tarve osakassopimuksen täsmentämiselle arvioitaisiin erikseen vuoden 2025 aikana. Samalla arvioitaisiin tarve yhtiö nimen muuttamiselle vastaamaan paremmin uuden omistajastrategian mukaista laajentunutta toimialaa.

Esitettävä omistajastrategialuonnos on ollut kommentoilla omistajilla kevään ja kesän 2024 aikana. Lisäksi 4.10.2024 järjestetyssä osakaskokouksessa on käsitelty omistajastrategia luonnos sekä päätöksenteon vaiheet ja aikataulutus.

Omistajastrategiasta on määrä päättää ylimääräisessä yhtiökokouksessa joulukuussa 2024 ja omistajastrategia astuisi voimaan 1.1.2025 alkaen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä luonnoksen Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n omistajastrategiasta liitteen mukaisesti. Yhtiökokous voi tarvittaessa valtuuttaa yhtiön edustajan tekemään omistajastrategiaan vähäisiä teknisluonteisia korjauksia;
2. merkitä tiedoksi kutsun ylimääräiseen yhtiökokoukseen 10.12.2024 ja todeta, että yhtiökokousedustajan nimeämisestä ja toimiohjeen antamisesta edustajalle päätetään erikseen.

§ 218**Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunto Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n strategialuonnoksesta vuosille 2025–2028**

VAKEDno-2024-4637

Liitteet

1 Hyvilin strategia, hallituksen päätösversio

Asian valmistelija: juristi Tiia Tuovinen

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n (Hyvil) hallitus on kokouksessaan 4.10.2024 päättänyt esittää osakaskokoukselle 11.11.2024 hyväksyttäväksi Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n strategian vuosille 2025–2028.

Yhtiö on aloittanut toimintansa 1.1.2023. Strategian valmistelusta on vastannut Hyvilin hallitus. Tavoitteena on ollut mahdollisimman laaja omistajien kuuleminen strategian ja erityisesti Hyvilin perustehtävän määrittelyssä. Yhtiö on käynnistänyt vuoden 2024 kesä-syksyn aikana laajan hyvinvointialueiden johdon tapaamiskierroksen, jonka ensisijaisena tavoitteena on ollut yhtiön mukaan omistajien yhteisen tavoitetilan kartoittaminen Hyvilin tehtävästä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n osakas ja tulee edustuksellaan osallistumaan Hyvilin osakaskokoukseen 11.11.2024. Yhtiön toiminnan luonteen ja strategian merkittävyyden vuoksi Hyvilin strategialuonnos tuodaan aluehallituksen lausuttavaksi. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 24 §:n mukaisesti toimivalta on aluehallituksella, mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa, eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä.

Hyvilin strategiatyö on tärkeää, jotta yhtiön tulevaisuus rakentuu sellaiselle pohjalle, joka palvelee parhaalla mahdollisella tavalla omistajien yhteisiä näkemyksiä ja tarpeita. Strategian kulmakiviksi on kirjattu:

- hyvinvointialueiden edunvalvonnan tuki
- vaikuttaminen yhteiskunnan eri tasoilla hyvinvointialueiden etua korostavalla tavalla sekä
- hyvinvointialueiden oman asiantuntemuksen edistämisen sekä jakamisen mahdollistaminen: siltaaja, vaikuttaja, mahdollistaja, luotettava ja uskottava kumppani.
- Hyvilin asiantuntijuutta laajennetaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuspalveluiden substanssikysymysten rinnalla juridiikan, viestinnän, talouden sekä tietojohdamisen tuen alueille.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen näkemyksen mukaan strategiasta on tärkeää välittyä se, mihin tavoitteisiin Hyvil nimenomaisesti keskittyy ja millä osa-alueilla se haluaa tulevalle strategiakaudella onnistua erityisen hyvin.

Strategialuonnoksesta on tärkeää tarkastella myös hyvinvointialuejohtajien H23-verkoston ja Hyvilin suhdetta erityisesti edunvalvontakysymyksissä. Luonnoksesta ei ilmene Hyvilin ja H23-verkoston keskinäinen työnjako erityisesti valtionhallinnon suuntaan. Tämä olisi kuitenkin hyvä olla selkeästi määriteltynä. Edelleen on syytä huomioida, että nykyisellään Hyvilin päätöksentekorakenteet eivät ole sellaiset, että se voisi kattavasti edustaa hyvinvointialueita esimerkiksi edunvalvontakysymyksissä.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n strategialuonnos vuosille 2025–2028 on tämän päätösesityksen liitteenä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi päätösesityksen liitteenä olevan Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n strategialuonnoksen vuosille 2025–2028 ja
2. antaa Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:lle seuraavansisältöisen lausunnon hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n strategialuonnoksesta vuosille 2025–2028:
 - Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy on itsehallinnollisten ja itsenäisten hyvinvointialueiden vapaaehtoisesti perustama yhtiö. Erityisen tärkeä strateginen tavoite yhtiölle olisi omistajien luottamuksen saavuttaminen.
 - Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n roolin alueiden edunvalvonnassa tulee perustua edunvalvonta-asioiden valmisteluun omistajien ohjauksessa, ei itsenäisenä edunvalvojana toimimiseen.
 - Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n edunvalvontaroolin tulee painottua hyvinvointialueiden verkostojen vetäytyteen ja ylläpitäjyyteen.
 - Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n hinnoittelua tulee edelleen siirtää asukaslukuperusteisesta vuosimaksusta kohti palveluiden käyttöön perustuvaa hinnoittelua. Hinnoittelun ja tuotteistuksen tulee johtaa hyvinvointialueiden kustannusvastuun madaltumiseen nykyiseen tasoon verrattuna.
3. että yhtiön toimintaa tarkastellaan loppuvuoden 2024 ja kevään 2025 aikana, ja sen perusteella edunvalvontajaostolle laaditaan syksyksi 2025 arvio yhtiön tarkoituksenmukaisuudesta ja siitä, onko Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen perusteltua jatkaa yhtiön osakkaana tulevaisuudessa.

§ 219**Oikaisuvaatimus koskien laki- ja päätöspalveluiden päällikön viranhaltijapäätöstä 23.9.2024****§ 62**

VAKEDno-2024-2158

Liitteet

- 1 Vahingonkorvaushakemus liitteineen
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 2 Selvitys vahingonkorvaushakemukseen
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 3 Ote -Päätös korvaushakemukseen koskien mahdollista tietoturvaloukkausta
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 4 Oikaisuvaatimus
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 5 Selvitys oikaisuvaatimukseen
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 6 Tarkempi kuvaus asiasta
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Asian valmistelija: koordinaattori Aleksi Iso-Pärnä

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle on tullut vahingonkorvaushakemus 10.5.2024. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 32 §:n 4 momentin 14 kohdan mukaan hyvinvointialuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää perusteet ja rajat, joiden perusteella viranhaltija päättää vahingonkorvauksen maksamisesta. Hyvinvointialuejohtajan päätöksen 2.5.2023 § 37 mukaan laki- ja päätöspalveluiden päällikkö päättää vahingonkorvauksesta 10 000 euroon saakka. Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö on 23.9.2024 § 62 hylännyt asiakkaan tekemän vahingonkorvaushakemuksen koskien mahdollista tietoturvaloukkausta. Viranhaltijapäätökseen on saapunut oikaisuvaatimus muutoksenhakuaikana. Viranhaltijapäätös ja oikaisuvaatimus ovat liitteenä.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksenhakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Hyvinvointialueen vahingonkorvausvelvollisuus perustuu useimmissa tapauksissa ns. isännänvastuuseen.

Vahingonkorvauslain 3 luvun 1 ja 2 §:n mukaan julkisyhteisö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hyvinvointialueen työntekijä tai viranhaltija virheellään tai laiminlyönnillään työssä on aiheuttanut. Vahingonkorvauslain ja yleisten vahingonkorvausoikeudellisten periaatteiden mukaan korvausvastuun syntyminen edellyttää yleensä vahingon aiheuttamista tahallisesti tai tuottamuksellisesti. Tuottamuksella tarkoitetaan moitittavaa menettelyä eli virhettä, huolimattomuutta tai laiminlyöntiä.

Tarkempi kuvaus oikaisuvaatimuksesta koskien laki- ja päätöspalveluiden päällikön viranhaltijapäätöstä 23.9.2024 § 62 on liitteenä. Kuvauksessa olevan selvityksen perusteella viranhaltijapäätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätöksen voida katsoa olevan muutoinkaan lainvastainen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä liitteenä olevan oikaisuvaatimuksen käsitellyksi ja hylätä oikaisuvaatimuksen.

§ 220

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen viestinnän saavutettavuuden ja selkokielisyyden kehittämistä

VAKEDno-2024-1328

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja viestintäjohtaja Leena-Mari Tanskanen

Aluevaltuuston kokouksessa 4.3.2024 § 16 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen viestinnän saavutettavuuden ja selkokielisyyden kehittämiseksi". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 19 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Hyvinvointialueen velvollisuus on huolehtia viestintänsä saavutettavuudesta. Siitä hyötyvät kaikki, eikä siitä ole kenellekään haittaa.

Invalidiliitto kertoo: "Saavutettavuudella viitataan usein muuhun kuin fyysiseen ympäristöön. Saavutettavuutta on myös ihmisten moninaisuuden huomioon ottava ilmapiiri ja asenteet. Esteettömyydellä tarkoitetaan lähinnä fyysistä ympäristöä, kuten rakennuksia, ulkoalueita ja julkisia liikennevälineitä. Saavutettavuudella tarkoitetaan ns. aineetonta ympäristöä, kuten tietoa, verkkosivuja, palveluja ja asenteita. Saavutettavuus viestinnässä, tiedonsaannissa ja palveluissa merkitsee sitä, että käyttäjä voi valita eri tapoja kommunikoida sekä saada tietoa ja palveluja. Esimerkiksi julkisten tahojen tai palveluntuottajien tarjoama tieto pitäisi olla saatavilla eri kanavien kautta, kuten sähköisessä ja painetussa muodossa. Sähköisissä palveluissa, kuten verkkopalveluissa on huomioitava, että sisältö on selkeää ja ymmärrettävää ja se on luettavissa ruudunlukuapuvälineillä." Lähde: <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/saavutettavuus>.

Keskeisin kielellisen saavutettavuuden keino on selkokieli (Hirvonen, Kinnunen & Tiittula 2020). Selkokielessä yleiskielen sisältöä, sanastoa ja rakenteita on muokattu yleiskieltä yksinkertaisemmaksi.

Selkokieltä tarvitsevat monenlaiset ihmiset (Leskelä & Uotila 2020). Selkokielestä hyötyvät muun muassa kielellisiä vaikeuksia kokevat ihmiset, suomen kieltä vasta opettelevat ihmiset sekä ne, joille sosiaali- ja terveyspalvelut eivät ole tuttuja. Selkokielestä hyötyviä yhdistää riski kielelliseen syrjäytymiseen.

Selkokieliselle viestinnälle on suuri tarve, sillä hyvinvointialueemme väestöstä 21 % puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia (eli ovat ns. muunkielisiä). Olemme Suomen hyvinvointialueista kaikkein monikulttuurisin. Hyvinvointialueen onkin kehitettävä viestintänsä selkokielisyyttä.

Kaikilla alueemme asukkailla, myös selkokieltä tarvitsevilla, on oltava oikeus saada tietoa heidän elämänsä liittyvistä päätöksistä ja heitä koskevista palveluista. Hyvinvointialueen viestinnän tulee olla kielellisesti ymmärrettävää, mukaan lukien kielellisiä vaikeuksia kokevat ihmiset, vammaiset ihmiset ja muunkieliset ihmiset.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pyrkii edistämään sähköisiin palveluihin siirtymistä (eli digitalisaatiota) niiden kohdalla, jotka sitä haluavat ja siihen pystyvät. Digitaalinen siirtymä on mahdollista toteuttaa yhdenvertaisesti, kunhan siinä huomioidaan saavutettavuus laajasti, niin teknologisissa ratkaisuissa kuin kielenkäytössäkin.

Palveluista on oltava saatavilla tietoa muutenkin kuin sähköisesti, eivätkä sähköiset palvelut saa olla ainoa tapa saada palveluita. Vantaan ja Keravan väestöstä 16 % on yli 65-vuotiaita. Palveluista on tiedotettava paitsi verkossa, myös paperisessa muodossa ja puhelimitse.

Suomi on sitoutunut noudattamaan Yhdistyneiden kansakuntien vammaissopimusta (27 /2016). YK:n vammaissopimuksen yhdeksättä artiklaa kutsutaan esteettömyysartiklaksi. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat ihmisoikeuksia. Vammaisilla ihmisillä on oltava muihin nähden yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa yhteiskuntaan, saada tietoa sekä käyttää palveluita.

Euroopan unionin asettama esteettömyysdirektiivi (2019/882) edellyttää sitä, että julkisten palveluiden tulee olla esteettömyysvaatimusten mukaisia. Lisäksi digipalvelulaki velvoittaa palveluntarjoajaa varmistamaan sähköisten palvelujensa sisältöjen ymmärrettävyyden (306 /2019).

Edellä todetun perusteella me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kehittää viestintänsä monikanavaisuutta, saavutettavuutta ja selkokielisyyttä. Se tarkoittaa sitä, että hyvinvointialue:

- *tiedottaa palveluistaan, paitsi sähköisesti, myös puhelimitse ja painetussa muodossa,*
- *takaa, että sähköisille palveluille on aina olemassa vaihtoehto,*
- *huomioi palveluissaan, ml. sähköiset palvelut, asukkaiden kielellisten kykyjen vaihtelun,*
- *varmistaa sen, että vähintäänkin palvelutarjontaan sekä palveluita koskeviin suunnitelmiin ja muutoksiin, mukaan lukien uudistamisohjelma ja palveluverkkosuunnitelmat, on jatkossa mahdollista perehtyä selkokielellä,*
- *varmistaa, että palvelupäätökset, ja muut asiakkaille lähtevät kirjeet, on jatkossa mahdollista saada myös selkokielellä,*
- *perehdyttää työntekijänsä, virkamiehensä ja luottamushenkilönsä siihen, miten alueen esteettömyyttä ja saavutettavuutta voidaan kehittää,*
- *varmistaa verkkosivujensa yhteensopivuuden ruudunlukuohjelmien kanssa (esim. verkkosivuilla ei käytetä pdf-tiedostoja),*
- *varmistaa tulkkauspalveluidensa toimivuuden (ml. HUS ja pelastuspalvelut), ja*
- *ottaa asukkaat mukaan viestintänsä kehittämiseen ja muistaa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat ihmisryhmät.*

Lähteet:

<https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/yleista-saavutettavuudesta>

<https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/saavutettavuus>

Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija (toim) 2020: Saavutettava viestintä – yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Gaudeamus.

Hirvonen, Maija; Kinnunen, Tuija & Tiittula, Liisa 2020. Viestinnän saavutettavuus. Teoksessa: Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija (toim) 2020: Saavutettava viestintä – yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Gaudeamus.

Leskelä, Leela & Uotila, Eliisa 2020: Selkokieli saavutettavan viestinnän välineenä. Teoksessa Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija (toim) 2020: Saavutettava viestintä – yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Gaudeamus.

Åkermarck, Mikael 2020: Viestinnän saavutettavuus lainsäädännössä. Teoksessa: Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija (toim) 2020: Saavutettava viestintä – yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Gaudeamus.Lomakkeen yläreunaLomakkeen alareuna

<https://pirkanmaa.vasemmisto.fi/aluevaltuusto/aluevaltuustoryhman-toiminta/valtuustoaloite-6-11/>

YK:n vammaissopimus: https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2016/20160027/20160027_2#idm46494958481728

Esteettömyysdirektiivi: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0882>

Digipalvelulaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190306#Pidm46494958335392> "

Aluehallitus päätti kokouksessaan 26.3.2024 § 52 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 4.9.2024 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Konsernipalveluissa toimiva viestinnän ja turvallisuuden palvelualue vastaa hyvinvointialueen viestintäkanavissa käytettävistä kielistä.

Selkokielen merkitys on tunnistettu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen viestinnässä. Selkokielen asema korostuu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella erityisesti, koska alueella asuu runsaasti muuta kuin suomen kieltä äidinkielenään puhuvia, kuten aloitteessakin todetaan.

Selkokieltä tarvitsee kaikkineen useampi kuin joka kymmenes, joten kyse on merkittävästä määrästä hyvinvointialueen asiakkaita.

Aluehallituksessa 28.2.2023 § 47 hyväksytyissä hyvinvointialueen yleisissä viestinnän ja tiedottamisen periaatteissa todetaan, että *"Viestintämme on konkreettista ja ymmärrettävää. Tuotamme tärkeimmät sisällöt selkokielellä."*

Tämä on linjassa hyvinvointialuelain 34 §:n kanssa: *"Viestinnässä on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon hyvinvointialueen eri asukasryhmien tarpeet. Viestinnässä on käytettävä esteettömiä ja saavutettavia menetelmiä."*

Viestinnässä on tehty päätös tehdä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen verkkosivuista oma kieliversio selkokielellä. Valmistelu on edistynyt, ja syksyllä 2024 ollaan tilanteessa, jossa neuvotellaan Tietohallinnon palvelualueen kanssa selkokielen verkkosivun ottamisesta osaksi digiohjausryhmän juoksutettavia hankkeita. Tämä varmistaisi selkokielen verkkosivuversion toteutumisen mahdollisimman nopealla aikataululla.

Selkokieliseen verkkosivuun liittyen on toimipisterekisterin (TPR) tietoja jo alettu kääntää selkokielelle käännöstiimin toimesta. Tähän käytetään apuna tekoälyä. Käännökset tarkistaa aina ennen julkaisua käännöstiimissä työskentelevä hyvinvointialueen saavutettavuusasiantuntija.

Selkokielineen kieliversio verkkosivusta mahdollistaa keskeisimmän Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatiota, palveluita, toimintaa, päätöksentekoa ja uudistuksia koskevan tiedon saamisen selkokielellä.

Selkokielen aseman vahvistaminen ja sisäinen kouluttaminen kuuluu viestinnässä selkokielen ja saavutettavuuden hallitsevan kielenkääntäjän tehtäväkuvaan.

Hyvinvointialueen viestijöille on järjestetty useita saavutettavuuskoulutuksia, joissa on käyty läpi saavutettavuuden ja selkokielisyyden perusteet. Viestinnän asiantuntijat ovat muun muassa harjoitelleet tiedotteiden ja uutisten laatimista selkokielellä.

Koulutuksilla halutaan varmistaa, että hyvinvointialueen viestintä kehittää jatkuvasti osaamistaan selkokielellä. Selkokielen käännöksiä on teetetty käännöstoimistolla varsinkin sellaisten aihepiirien sisällöistä, joiden kohderyhmä hyötyy erityisesti selkokielestä. Selkokielliset käännökset ovatkin vakiintunut osa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käännöstoimistoilta tilaamia kieliversioita.

Tällä hetkellä hyvinvointialueen viestinnän tavoitteena on laatia tärkeimmät sisällöt selkokielellä. Jatkossa tavoitteena on laajentaa selkokielen käyttöä, ja hyödyntää enenevässä määrin tekoälyn tuomia mahdollisuuksia. Laadukas lopputulos varmistetaan sillä, että ihminen tarkistaa aina lopputuloksen. Tämä on kirjattu myös tietotyötä koskeviin tekoälyn eettisen käytön linjauksiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella.

Aluehallituksessa 28.2.2023 § 47 hyväksytyissä hyvinvointialueen yleisissä viestinnän ja tiedottamisen periaatteissa todetaan, että *”noudatamme saavutettavuusvaatimuksia verkkosisällöissä, ja teemme sisällöt verkko edellä -ajattelulla.”* Tämä tarkoittaa, että kaiken verkkoon tuotettavan sisällön saavutettavuus tarkistetaan ennen sen julkaisua.

Samaisissa periaatteissa todetaan viestinnän monikanavaisuudesta seuraavaa: *”otamme huomioon ihmiset, jotka eivät käytä verkkosisältöjä. Hyödynnämme mm. paperitiedotteita ja lehti-ilmoituksia.”*

Hyvinvointialueen viestintä tekee yhteistyötä Selkovantaalainen-lehden kanssa. Lehti jaellaan 90 000 kotitalouteen Vantaan alueella ja sen lukijaprosentti on 58. Lehti tavoittaa erityisen hyvin muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvia. Lukijatutkimuksen mukaan lukijoiden äidinkieli on tyypillisimmin venäjä, somali, arabia ja suomi. Lehteen tehtyjä selkosisältöjä hyödynnetään myös muussa viestinnässä; niitä on jaeltu esimerkiksi Keski-Uusimaa -lehdessä, ja tarjottu Keravan kaupungille hyödynnettäväksi.

Keväällä 2024 viestintä laati kaikkiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kotitalouksiin viranomaisjakeluna jaetun VAKE-julkaisun, jossa esiteltiin paperimuodossa hyvinvointialueen palveluita ja toimintaa. Saadun positiivisen palautteen ansiosta kotitalouksiin jaettava VAKE-julkaisu tullaan todennäköisesti uusimaan vuonna 2025.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Elina Nykyrille ja 19 valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;

-
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 221**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien korruption vastaisen ohjelman laatimista**

VAKEDno-2024-2789

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Aluevaltuuston kokouksessa 10.6.2024 § 45 jätettiin Antero Eerolan valtuustoaloite "Hyvinvointialueelle korruption vastainen ohjelma". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 21 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Korruptiolla tarkoitetaan julkisen ja poliittisen vallan käyttöä henkilökohtaisen, erityisesti taloudellisen hyödyn saamiseksi. Korruptio voi olla viranomaisten lahjontaa, mutta myös päätöksentekoon syöpynyttä rakenteellista korruptiota.

Oikeusministeriön julkaisu "Korruptiontorjunta kunnallishallinnossa - Askelmerkkejä hyvään hallintoon" (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164486>) vuodelta 2022 määrittelee, että "korruption tavoitteena on oikeudettoman yksityisen edun saavuttaminen lainvastaisin tai epäeettisin keinoin, mikä vaarantaa paikallishallinnossa yleisen edun toteutumisen sekä luottamuksen viranomaistoimintaan". Samankaltainen määritelmä löytyy myös valtioneuvoston periaatepäätöksestä (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163396>) kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi. Samat lainalaisuudet pätevät kuitenkin myös hyvinvointialueilla.

Korruptiota ja oman edun tavoittelua houkuttelevat erityisesti suuret julkisella rahalla tapahtuvat hankinnat yksityisiltä yrityksiltä. Juuri sosiaali- ja terveystaloudissa tehdään runsaasti ostoja yksityisiltä tuottajilta. Siksi myös sote-sektorilla pitää olla herkkyyttä korruption tunnistamiseen.

Yleisimmin käytetty korruptionmittari on kansainvälinen korruptionvastaisen järjestön Transparency Internationalin Corruption Perception Index (CPI), joka mittaa vastaajien havaintoja korruptiosta omassa maassaan. Sen viime vuonna julkaiseman selvityksen (<https://yle.fi/a/74-20015512>) mukaan Suomi on Tanskan ja Uuden-Seelannin jälkeen maailman kolmanneksi vähiten korruptoitunut maa. Vaikka ilmiö olisi kurissa, se ei tarkoita, että hyvinvointialueet olisivat kokonaan vastustuskykyisiä väärinkäytöksiä kohtaan.

Siksi myös hyvinvointialueella pitää olla jatkuvasti valppaana ja katkaista alkuunsa korruption ravintoketjut. Myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on syytä koota yhteen korruption vastaiset ohjeet ja toimenpiteet ja tehtävä niistä erityinen toimintaohjeisto.

Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet aluevaltuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

** Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kokoaa yhteen tähänastiset määräykset, ohjeet, käytännöt ja toimenpiteet, joilla se torjuu korruptiota kaikessa toiminnassaan. Niistä kootaan erityinen korruption vastainen toimintaohjelma."*

Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.6.2024 § 140 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 10.12.2024 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 16.8.2022 hyväksynyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen edustusohjeen, joka kattaa hyvinvointialueen edustamisen sekä vieraanvaraisuuden osoittamisen sekä vastaanottamisen periaatteet.

Edustusohjeen tarkoituksena on selventää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen edustamista ja yhteistyösuhteiden hoitamista koskevia käytäntöjä. Ohje sisältää tilaisuuksien järjestämisen, edustuslahjojen tilaamisen ja ulkopuolisen tahon tarjoamien etujen vastaanottamisen menettelytavat. Ohje koskee hyvinvointialueen viranhaltijoita, työntekijöitä sekä luottamushenkilöitä, kun he edustavat hyvinvointialuetta tai hoitavat hyvinvointialueen yhteistyösuhteita. Ohjetta sovelletaan sekä sisäisiin tilaisuuksiin, ulkoisiin sidosryhmille järjestettäviin edustustilaisuuksiin sekä ulkopuolisen tahon järjestämään tilaisuuteen osallistumiseen. Koulutuksiin osallistumisesta ohjeistetaan erikseen. Hyväksytyt ohjeet ovat liitteenä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on lisäksi ollut anonyymi väärinkäytösten ilmoituskanava (whistleblow) käytössä helmikuusta 2023 lukien. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta, ns. whistleblowing-direktiivi on pantu täytäntöön kansallisella lailla Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022). Laki velvoittaa hyvinvointialuetta ylläpitämään sisäistä anonyymia ilmoituskanavaa väärinkäytösten ilmoittamista varten. Anonyymin väärinkäytösilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimintaan liittyvästä väärinkäytösepäilystä tai toiminnasta, joka ei noudata eettisiä periaatteita. Ilmoituksen voi tehdä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nykyinen tai entinen työntekijä, työnhakija, luottamushenkilö tai yhteistyökumppani. Ilmoituksen voi tehdä omalla nimellä tai täysin anonyymisti ja ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja sovitun prosessin mukaisesti. Ilmoitukset kuitataan vastaanotetuiksi viimeistään kolmen päivän kuluessa ja mikäli ilmoitus kuuluu lain soveltamisalan piiriin, ilmoittajalle selostetaan ilmoituksen perusteella toteutetut toimenpiteet. Mikäli ilmoitus ei kuulu lain soveltamisalan piiriin, käsittelijät ovat neuvontavaltuisia ohjaamaan ilmoittajan oikealle taholle. Ilmoituskanava on lisätty sekä hyvinvointialueen julkisille internet-sivuille (osoitteeseen <https://vakehyva.fi/vaarakaytosilmoitus>) että henkilöstön intra-sivulle.

Hyvinvointialue ylläpitää verkkosivuillaan hyvinvointialuelain 89 §:n mukaisesti sidonnaisuusrekisteriä. Hyvinvointialueen sidonnaisuusilmoituksissa aluehallituksen jäsenten, aluevaltuuston ja lautakuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien sekä hyvinvointialuejohtajan ja aluehallituksen ja lautakuntien esittelijöiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Hallintolain 28 §:ssä määritellään tilanteet, joissa henkilön tai hänen läheisensä katsotaan olevan asian käsittelyyn nähden asemassa, jossa hänen puolueettomuutensa asian käsittelyyn voi vaarantua. Virkamies, monijäsenisen toimielimen jäsen ja muu asian käsittelyyn osallistuva sekä tarkastuksen suorittava tarkastaja ei saa osallistua asian käsittelyyn, eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella luottamushenkilöitä ohjeistetaan aktiivisesti esteellisyyksistä. Valtuustokauden alussa luottamushenkilöille tarjotaan myös koulutusta hyvän hallintotavan mukaisesta toiminnasta, johon kuuluu osio esteellisyydestä. Esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja lähtökohtaisesti vastuu esteellisyyden ilmoittamisesta ja esteellisellä itsellään. Henkilön on lisäksi toimielimen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Tarvittaessa toimielin äänestää esteellisyydestä.

Varsinaista yksittäistä korruption vastaista ohjelmaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ei tällä hetkellä ole, mutta korruption puuttumiseen ja sitä ehkäisevään työhön on valmiuksia jo tälläkin hetkellä. Valtuustoaloitteessa esitetty ehdotus korruption vastaisesta ohjelmasta on kannatettava. Tarkoituksena on, että seuraavalle valtuustokaudelle edustusohjetta täsmennetään osuudella korruption tunnistamisesta ilmiönä sekä miten korruptiota torjutaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Tämän lisäksi valtuustokauden alussa on tarkoitus järjestää sekä henkilöstölle että luottamushenkilöille koulutusta korruption tunnistamisesta ja ehkäisemisestä. Hyvinvointialueen henkilöstölle on tulossa jatkuvaan käyttöön hyvän hallintotavan materiaali, joka sisältää koulutuksia, ohjeistuksia ja ideoita hyvän hallintotavan toimeenpanoon omassa arkipäivän työssä. Lisäksi hyvinvointialue jatkaa tiedottamista väärinkäytösten ilmoituskanavasta.

Tällä hetkellä erityisesti lähijohtajille on tarjolla lähijohtajan koulutuskokonaisuus, jossa käsitellään muun muassa korruption ehkäisyyn tähtääviä toimintatapoja. Tämän valtuustoaloitteen perusteella koulutuskokonaisuutta täsmennetään myös lähijohtajan vastuilla ja velvollisuuksilla hyvän hallintotavan mukaisesta toiminnasta. Lisäksi materiaalissa tuodaan selkeämmin ilmi toimintaohjeet epäselvissä tilanteissa tai korruption muotoja havaittaessa.

Luottamushenkilöille tarjotaan valtuustokauden alussa koulutusta hyvään hallintotapaan ja toimintaan liittyen, jonka avulla myös luottamushenkilöt tutustutetaan korruption vastaiseen toimintaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Koulutuksen lisäksi hyvinvointialueella on laadittu aluevaltuustotyöskentelyn pelisäännöt 2022–2025, jotka velvoittavat kaikkia luottamushenkilöitä ja kaikkea luottamushenkilötoimintaa hyvinvointialueella. 1.6.2025 aloittavalle aluevaltuustolle tuodaan päätettäväksi päivitetyt aluevaltuustotyöskentelyn pelisäännöt valtuustokaudelle 2025–2029.

Hyvinvointialue suhtautuu hyvin myönteisesti kaikkeen kehittämiseen, jonka avulla korruptiota voidaan kitkeä ja ehkäistä. Korruption ehkäisy on yhtäjaksoista työtä, joka vaatii myös hyvinvointialueelta jatkuvaa kehittämistä, jotta erilaisia korruption erilaiset muodot ja ehkäisyn keinot ovat jokaisen saavutettavissa.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

-
1. antaa Antero Eerolalle ja 20 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
 2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 222

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien lapsiperheiden walk-in palvelupisteen kehittämistä osaksi perhekeskusmallia

VAKEDno-2024-2095

Asian valmistelija: lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluevaltuuston kokouksessa 29.4.2024 § 32 jätettiin Eve Rämön ja Hanna Holmberg-Soton valtuustoaloite "Osaksi perhekeskusmallia on kehitettävä lapsiperheille walk-in palvelupiste". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 39 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Perheiden tilanteet ja tuen tarpeet ovat usein moninaisia. Perheille on myös tarjolla monenlaisia palveluita. Usein ongelmaksi muodostuu se, ettei perhe itse tiedä millaista palvelua on tarjolla ja mistä apua saa ja miten. Eikä apua tai tukea tarvitsevan tarvitsekaan itse tietää mitä kaikkea palvelua on saatavilla ja missä.

Aikuissosiaalityön asiakkaille on jo pitkään toiminut ja vakiintunut ilman ajanvarausta toimiva niin kutsuttu "walk in" palvelupiste, joka mahdollistaa henkilökohtaista palvelua monenlaisissa elämäntilanteissa. Lapsiperheille vastaavaa palvelua ei ole, ja edelleen palvelut ovat liian vaikeasti saavutettavissa, erityisesti lukuisten lyhyiden ja eri kellonaikoina toimivien puhelinpalvelujen vuoksi. Kun jokaisella palvelulla on omat kanavat ja puhelinajat, voi oikean tahon kiinni saaminen viedä viikkoja. Samaan aikaan avun saaminen pitkittyy ja he, joiden toimintakyky on jo heikentynyt tai rajoittunut esimerkiksi muunkielisyyden vuoksi saattavat jäädä kokonaan palveluiden ulkopuolelle.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että osaksi perhekeskusmallia kehitetään lapsiperheille kiinteän ja riittävän laajoilla aukioloajoilla toimivan walk-in palvelupisteen, jossa perheillä on mahdollisuus saada henkilökohtaista palveluohjausta, neuvontaa, ajanvarausta sekä nopeita interventioita ja tarvittaessa alkuarvioinnin ja ohjausta suoraan oikeisiin palveluihin."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 14.5.2024 § 104 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 29.10.2024 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuuston 29.4.2024 § 23 hyväksymässä palveluverkkosuunnitelmassa lasten, nuorten ja perheiden palveluja ja toimintaa tullaan keskittämään alueellisiin perhekeskuksiin. Perhekeskus on yhteen sovitettu palveluverkosto, joka sisältää lapsille, nuorille ja perheille suunnatun hyvinvointia, kasvua ja kehitystä edistävän toiminnan sekä varhaisen tuen, hoidon ja kuntoutuksen palvelut. Perhekeskus voi toimia verkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä ja/ tai sähköisen perhekeskuksen muodossa.

Perhekeskusverkostoon kuuluvat oleellisena osana avoimet kohtaamispaikat, joita hyvinvointialueella toimii yhteensä 16. Avoin kohtaamispaikka on kaikille lapsiperheille tarkoitettu tila, johon perheet voivat saapua maksutta ja ilman ennakkoilmoittautumista. Avoimessa kohtaamispaikassa voi tavata hyvinvointialueen

ja kuntien lapsiperheiden palvelujen henkilökunnan lisäksi järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen työntekijöitä sekä vapaaehtoisia. Avointen kohtaamispaikkojen tarkoituksena on olla lapsiperheille kynnyksetön paikka, joka toimii tarvittaessa väylänä hyvinvointialueen palveluihin. Avointen kohtaamispaikkojen toimintaa kehitetään yhdessä perheiden, varhaiskasvatuksen ja järjestösektorin toimijoiden kanssa. Yhteistyön kautta avoimissa kohtaamispaikoissa tehdään jo paljon palveluohjausta perheitä kohdatessa.

Avointen kohtaamispaikkojen sijainti perhekeskusten yhteydessä tai niiden läheisyydessä edesauttaa osaltaan yhteensovittavaa työtä ja palveluohjausta hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen palvelujen välillä. Avointen kohtaamispaikkojen toimintaa kehitetään valtuustoaloitteessa ehdotetun walk in - palvelun kaltaiseksi, jolloin on mahdollista tarjota lapsiperheille matalalla kynnyksellä tukea monenlaisissa elämäntilanteissa. Koivukylän avoimessa kohtaamispaikassa esimerkiksi toimii jo laaja joukko hyvinvointialueen, varhaiskasvatuksen ja järjestöjen toimijoita, ja toimintaa muotoillaan jatkuvasti alueen asukkaiden tarpeita vastaavaksi.

Avointen kohtaamispaikkojen lisäksi hyvinvointialueella on mahdollista saada matalan kynnyksen neuvontaa ja tukea palveluihin hakeutumisessa esimerkiksi lapsiperheiden neuvonnan ja ohjauksen kautta. Lapsiperheiden neuvonnan ja ohjauksen puhelinpalvelu on auki maanantaista perjantaihin klo 9-12 ja sen kautta voi hakeutua lapsiperheiden kotipalvelun ja kasvatus- ja perheneuvonnan palveluihin sekä saada yleistä neuvontaa ja ohjausta. Tiimi jalkautuu myös edellä mainittuihin avoimiin kohtaamispaikkoihin sekä esimerkiksi varhaiskasvatuksen vanhempainiltoihin ja muihin asukastapahtumiin. Puhelinpalvelun ja jalkautumisen lisäksi asiakkaan on mahdollista sopia kertaluonteisesta kasvokkaisesta neuvontatapaamisesta.

Toimialan neuvonta- ja ohjauspalveluja, joihin kuuluu lapsiperheiden neuvonnan ja ohjauksen lisäksi mm. neuvola- ja kuntoutuspalvelujen, perheoikeudellisten palvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon neuvonta, tullaan yhteensovittamaan ja organisoimaan nykyistä selkeämmäksi kokonaisuudeksi, jonka myötä asiakkaat löytävät palveluihin helpommin ja sujuvammin. Kehittämisessä huomioidaan eri asiakasryhmien, kuten nuorten ja monikielisten asiakkaiden tarpeet ja lisätään mm. kasvokkaisia neuvontatapaamisia ja sähköisiä yhteydenottomahdollisuuksia.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on osana VAKEhyvä Hyvät palvelut -RRP-hankkeen Hyväperhekeskus-kärkeä käynnistetty Monikieliset lapsiperheet palveluihin -pilotti, jonka tarkoituksena on tukea monikielisiä perheitä ja tarjota neuvontaa sekä ohjausta palveluihin hakeutumisessa. Pilotissa on toteutettu asukaskysely (50 vastaajaa), työntekijähaastattelut (65 vastaajaa) ja yhteiskehittämisen työpaja keväällä 2024, joiden avulla on selvitetty kehittämistarpeita monikielisten lapsiperheiden neuvontaan ja ohjaukseen liittyen. Selvityksissä on ilmennyt tarve monikielisten lapsiperheiden arkiympäristössä kasvokkain tapahtuvalle matalan kynnyksen neuvonnalle ja ohjaukselle, jossa huomioidaan kulttuurisensitiivisyys, selkokieliisyys ja riittävät tulkkaukspalvelut.

Selvitysten pohjalta hyvinvointialueella on pilotoitu syksyllä 2024 monikielisille lapsiperheille suunnattua sekä ajanvarauksella että walk in -periaatteella toimivaa neuvontaa ohjaus- ja neuvontapiste Topaasissa Sampolan palvelukeskuksessa Keravalla. Tämän lisäksi monikielisille lapsiperheille suunnattuja ilmaisia ja kaikille avoimia Infot lapsiperheille -tilaisuuksia järjestetään syyskuusta 2024 alkaen eri puolilla hyvinvointialuetta. Infot järjestetään perheille jo tutuissa paikoissa, esimerkiksi järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen tiloissa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lapsiperheille suunnattuja palveluja tullaan myös jatkossa kehittämään huomioiden väestönkehityksen ja alueen erityispiirteet sekä niiden vaikutukset palvelutarpeeseen. Hyvinvointialueen verkkosivuja kehitetään siten, että tieto palveluista olisi mahdollisimman helposti löydettävissä niin lapsiperheille kuin lapsiperheitä hyvinvointialueen palveluihin ohjaaville yhteistyökumppaneille. Jalkautuvaa neuvontaa ja ohjausta sekä walk in -palveluja toteutetaan yhteistyössä kaupunkien varhaiskasvatuspalvelujen, järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen kanssa perheiden arkiympäristöissä. Hyvinvointialueen oman walk in -pisteen sijaan pyrimme löytämään ne paikat ja yhteisöt, joissa asiakkaat luontevasti ovat ja viemään neuvonnan ja ohjauksen palvelut perheiden arkiympäristöihin, jotta ne tavoittavat mahdollisimman laajasti hyvinvointialueen moninaiset perheet.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Eve Rämölle ja Hanna Holmberg-Sotolle sekä 39 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 223**Tiedoksi merkittävät asiat**

Oheismateriaali

1 Vastine vetoomukseen henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon tarkistamisesta Verkkojulkisuus rajoitettu,

1. Suomen Avustajapalveluiden vetoamus 25.9.2024 henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon tarkistamisesta ja toimialan vastine 4.10.2024 vetoomukseen
 - Suomen Avustajapalveluiden on toimittanut 25.9.2024 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle alla olevan vetoomuksen: *"Henkilökohtaisen avun tuottamisen kustannukset ovat nousseet voimakkaasti viimeisen kymmenen (10) vuoden aikana, mutta henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvo ei ole vastaavana aikana kehittynyt juuri lainkaan. Kuvaavaa tilanteessa on, että viimeisen kymmenen (10) vuoden aikana henkilökohtaisten avustajien palkat ovat nousseet noin +25 % - tuosta noususta viimeisen kahden (2) vuoden aikana on konkretisoitunut +10 % (yleissitova työehtosopimus, yks.sos.tes), mutta vastaavalla tarkastelujaksolla palvelusetelin arvoja on tarkastettu vain alhaisia ykkösprosentteja. Viimeisten palkankorotusten jälkeen (+4% 1.8.2024) tilanne on muodostunut palveluntuottajille kestävämmäksi sekä näkemyksemme mukaan myös lainvastaiseksi. Vetoomuksen tavoite: Henkilökohtaisen avun palvelusetelin oikeudenmukaisesta arvosta tehdään hyvinvointialueen toimesta arvio (palvelusetelilaki, vammaispalvelulaki) ja tuo arvo astuu voimaan 1.1.2025."*
2. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hyvinvointialueneuvottelu pidetään 29.11.2024. Tilaisuuteen osallistuvat hyvinvointialueelta hyvinvointialuejohtaja, toimialajohtajat, aluehallituksen puheenjohtaja sekä muut hyvinvointialuejohtajan nimeämät viranhaltijat/työntekijät.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

§ 224**Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset**

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat viranhaltijapäätökset:

Aikuissosiaalityön palvelujen palvelualuejohtaja

Hankintapäätös:

§ 23 Optiopäätös Laitoskäyttöön tarkoitettujen pyykinkäsittelykoneiden sekä niiden huollon ja korjauksen hankinta, 18.10.2024

§ 24 Päätös hankintamenettelyn VAKEDno-2024-4003 / Tilapäisen majoituksen hankinta paperittomille henkilöille keskeyttämisestä, 24.10.2024

Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja

Yleinen päätös:

§ 18 Etelä-Suomen et. ESR+ TL 5.1. Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen hankehakuun osallistumisen hyväksyminen Laurean ja Metropolian ammattikorkeakoulujen ryhmähankkeen "TraumaTaito – traumatietoinen toimintamalli lastensuojelun jälkihuoltoon" kumppanina, 21.10.2024

Henkilöstöjohtaja

§ 44 Vaasan ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden ammattitaitoa edistävän harjoittelun ja ohjauksen sopimukseen sitoutuminen, 07.10.2024

Hyvinvointialuejohtaja

Hankintapäätös:

§ 55 Suomi liikkeelle -ohjelman rahoitushakuun osallistumisen hyväksyminen, 11.10.2024

Yleinen päätös:

§ 53 Vuoden 2025 yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksen haku (Etelä-Suomen YTA-alue), 08.10.2024

Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö

§ 66 Päätös korvaushakemukseen koskien terveydenhuollon kuluja, 07.10.2024

§ 67 Päätös korvaushakemukseen koskien matkakuluja, 07.10.2024

§ 68 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonneita, pilaantuneita ja pesemättä jääneitä vaatteita, 08.10.2024

§ 69 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonneita kenkiä, 08.10.2024

§ 70 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonneita hammasproteeseja, 08.10.2024

§ 71 Päätös korvaushakemukseen koskien väärän reseptin kuluja, 08.10.2024

§ 72 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonneita silmälaseja, 09.10.2024

§ 73 Päätös korvaushakemukseen koskien suun terveydenhuollon kuluja, 10.10.2024

§ 74 Päätös korvaushakemukseen koskien suun terveydenhuollon kuluja, 10.10.2024

§ 75 Päätös korvaushakemukseen koskien lattian vaurioita, 10.10.2024

§ 76 Päätös korvaushakemukseen koskien rikkoutunutta hammasproteesia, 10.10.2024

§ 77 Päätös korvaushakemukseen koskien suun terveydenhuollon kuluja, 11.10.2024

§ 78 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonneita hammasproteeseja, 11.10.2024

§ 79 Päätös korvaushakemukseen koskien auton vaurioitunutta maalipintaa, 21.10.2024

§ 80 Päätös korvaushakemukseen koskien suun terveydenhuollon kuluja, 21.10.2024

- § 81 Päättös korvaushakemukseen koskien kolhiintunutta sadevesikourua, 21.10.2024
§ 82 Päättös korvaushakemukseen koskien kosteusmittauksen kuluja, 21.10.2024
§ 83 Päättös korvaushakemukseen koskien suun terveydenhuollon kuluja, 21.10.2024
§ 84 Päättös korvaushakemukseen koskien suun terveydenhuollon kuluja, 21.10.2024
§ 85 Päättös korvaushakemukseen koskien rikkoutuneita silmälaseja, 21.10.2024
§ 86 Päättös korvaushakemukseen koskien kadonneita silmälaseja, 21.10.2024
§ 87 Päättös korvaushakemukseen koskien kadonneita vaatteita, 21.10.2024
§ 88 Päättös korvaushakemukseen koskien suun terveydenhuollon kuluja, 21.10.2024
§ 89 Päättös korvaushakemukseen koskien kadonnutta omaisuutta, 21.10.2024
§ 90 Päättös korvaushakemukseen koskien rikkoutunutta hammasproteesia, 21.10.2024
§ 91 Päättös korvaushakemukseen koskien ansionmenetystä ja kärsimystä, 21.10.2024
§ 92 Päättös korvaushakemukseen koskien revenneitä housuja, 22.10.2024

Pelastusjohtaja

- § 19 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen käytöstä poistetun ambulanssin myynti, 07.10.2024

Talousjohtaja

- § 39 Hyvinvointialuetodistuksen liikkeellelasku/Swedbank 08.10.2024, 08.10.2024
§ 40 Hyvinvointialuetodistuksen liikkeellelasku/OP Yrityspankki Oyj 18.10.2024, 18.10.2024

Terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja

Hankintapäätös:

- § 26 PÄÄTÖS HANKINTAMENETTELYN KESKEYTTÄMISESTÄ YKSILÖLLISESTI VALMISTETTAVIEN KAULARANGAN TUKIEN SEKÄ YLÄ- JA ALARAAJAORTOOSIEN HANKINTA, 21.10.2024

Tietohallintojohtaja

- § 68 Hankintapäätös vakehyva.fi palvelutarjotin toteutuksen hankinnasta, 08.10.2024
§ 69 Uusi hankintapäätös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen työasemien poistologistiikan hankinnasta ja aiemman päätöksen korvaaminen, 09.10.2024
§ 70 Suun terveydenhuollon kuvantamisen ja arkistoinnin järjestelmän hankinta Oy Apotti Ab:ltä, 10.10.2024
§ 71 Hankintapäätös Samsung Knox Suite lisenssien hankinnasta, 22.10.2024
§ 72 Hankintapäätös ServiceNow identiteetinhallinnan lisensseistä, 22.10.2024

Vanhuspalvelujen toimialajohtaja

- § 8 Vanhusten asumispalvelujen hankinta, 17.10.2024

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut viranhaltijapäätökset tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.

§ 225

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat:

- Nationalspråksnämnden, kokous 2.10.2024
- Vanhusten palvelut -jaosto, kokous 9.10.2024
- Edunvalvontajaosto, kokous 8.10.2024

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut pöytäkirjat tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.